

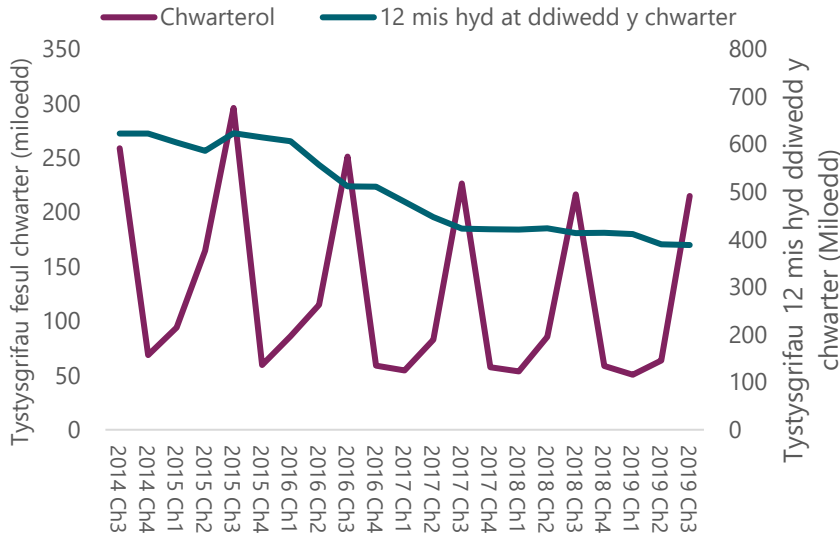
Bwletin Chwarterol Cymwysterau Galwedigaethol ac Eraill: Chwarter 3 (Gorffennaf – Medi 2019) i Gymru

Uchafbwyntiau

28 Tachwedd 2019

Ffigur 1: Cyfanswm y Tystysgrifau

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau

Dyfarfarnwyd **215,075** o dystysgrifau rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2019. Mae hyn yn ostyngiad o **0.6%** o gymharu â'r un chwarter yn 2018, pan roddwyd **216,310**.

Rhwng mis Hydref 2018 a mis Medi 2019, rhoddwyd **388,200** o dystysgrifau, sef gostyngiad o **6.0%** o gymharu â **413,090** rhwng mis Hydref 2017 a mis Medi 2018.

Y datganiad hwn

Mae'r datganiad ystadegol hwn yn cyflwyno gwybodaeth i Gymru a gasglwyd gan Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu. Mae'n cynnwys data ar yr amrywiaeth a'r nifer o dystysgrifau cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a roddwyd rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2018 (chwarter 3). Cyn chwarter 1 2019, cafodd data ar gyfer Cymru eu casglu gan Ofqual.

Cynnwys

Cyflwyniad.....	2
Ystadegau.....	7
Rhestr termau.....	14
Nodiadau	
cefndir.....	18

Ystadegydd: Jonathan Davey

01633 373 261

ystadega@cymwysteraucymru.org

Ymholiadau gan y cyfryngau: Alan Morris

01633 373 216

cyfathrebu@cymwysteraucymru.org

CYFLWYNIAD

Mae Cymwysterau Cymru yn rheoleiddio cymwysterau, ac eithrio graddau, yng Nghymru. O dan Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015¹, ein prif nodau yw sicrhau bod cymwysterau, a'r system gymwysterau yng Nghymru, yn effeithiol o ran diwallu anghenion rhesymol dysgwyr yng Nghymru, a hyrwyddo hyder y cyhoedd mewn cymwysterau ac yn y system gymwysterau yng Nghymru.

O bedwerydd chwarter (Hydref-Rhagfyr) 2017, rydym wedi cyflwyno adroddiad ar dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill i Gymru. Nid yw'r data hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniadau Estynedig Uwch, cymwysterau Prif Ddysgu na chymwysterau Prosiect. I ddechrau, gwnaethom adrodd ar ddata a gasglwyd oddi wrth gyrff dyfarnu gan Ofqual ar ein rhan. O chwarter 1 2019 (Ch 1 2019), rydym yn casglu ac yn adrodd ar ddata ar gyfer y cymwysterau a reoleiddir gennym. Cyn pedwerydd chwarter (Hydref- Rhagfyr) 2017, Ofqual² oedd yn casglu ac yn cyhoeddi data i Gymru. Rydym wedi ceisio sicrhau, hyd y gellir, fod yr ystadegau hyn yn gyson â'r ystadegau cynharach hynny; dim ond pan oedd yn amlwg y byddai gwneud hynny'n arwain at adrodd data cywirach ar dystysgrifau y gwnaed newidiadau.

Yn y datganiad hwn, rydym yn cyflwyno data ar yr amrywiaeth o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a thystysgrifau a roddwyd yn ystod chwarter 3 2019. Mae'r ffigurau yn cyfeirio at nifer y tystysgrifau, wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf, a ddyfarnwyd gan gyrff dyfarnu rhwng 1 Gorffennaf a 30 Medi 2019. Nid yw'r ystadegau hyn yn cyfeirio at ddysgwyr unigol, oherwydd gallai dysgwr fod wedi ennill nifer o dystysgrifau mewn unrhyw gyfnod penodol a gyflwynir yn y datganiad hwn.

Mae'r data a gasglwyd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a restrir ar gronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru³ (QiW) neu ar ein rhestr fewnol o gymwysterau rheoleiddiedig eraill.

Rydym wedi datblygu ein dull ein hun ar gyfer llunio ac adrodd ar yr ystadegau hyn. Mae'r rhesymau dros hyn fel a ganlyn:

---

¹ http://www.legislation.gov.uk/anaw/2015/5/pdfs/anaw_20150005_we.pdf

² Ofqual (2017) *Changes to the publication of geographical breakdowns of data*. [ar-lein]. Ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/news/changes-to-the-publication-of-geographical-breakdowns-of-data> [Cyrchwyd 11 Tach 2019].

³ Mae QiW yn gofrestr o gymwysterau rheoleiddiedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

- Mae ein dull rheoleiddio yn wahanol i ddull rheoleiddio Ofqual: mae Ofqual yn gofyn i gyrff dyfarnu optio i mewn i gymwysterau i'w rheoleiddio, ond rydym yn gofyn i gyrff dyfarnu optio allan o gymwysterau nad ydynt yn dymuno iddynt gael eu rheoleiddio. Efallai y bydd y data hanesyddol yn y datganiad hwn yn cynnwys rhai dystysgrifau ar gyfer cymwysterau nad ydym yn eu rheoleiddio, gan fod rhai o'r cymwysterau a restrir ar gofrestr Ofqual yn debygol o fod wedi'u hildio o ran eu rheoleiddio yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig. Hefyd, efallai fod nifer fach o gymwysterau ar gyfer Cymru'n unig nad oes cyfrif amdanynt yn y data hanesyddol gan nad ydynt wedi bod yn gymwys i gael cyllid cyhoeddus (e.e. fe'u rhestrir ar QiW).

Dadansoddi cymwysterau

Mae'r cyhoeddiad hwn yn cynnwys dadansoddiadau o dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau yn ôl Maes Pwnc Sector a lefel. Wrth baratoi'r dadansoddiadau hyn, rydym wedi parhau i ddefnyddio methodoleg Ofqual. Ceir rhagor o fanylion yn yr adran ar 'Methodoleg' yn y nodiadau cefndir.

Pennir lefel i bob cymhwyster. Disgrifir y lefelau yn Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru⁴. Mae'r tabl ar frig y dudalen nesaf yn dangos y berthynas rhwng lefelau a mathau o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gofrestr Ofqual a QiW. Mae mathau o gymwysterau nas dyfarnwyd yng Nghymru yn ystod y 12 mis hyd at ddiwedd Ch3 2019 wedi'u lliwio'n las yn y tabl.

---

⁴ <https://gov.wales/sites/default/files/publications/2018-02/disgrifyddion-lefel.pdf>

Math o gymhwyster	Lefelau presennol
Sgiliau Sylfaenol	Lefel Mynediad, Lefelau 1 a 2
AHGP ⁶	Lefelau 1 i 6
Asesu ar y diwedd	Lefelau 2 i 7
Saesneg ar gyfer siaradwyr ieithoedd eraill	Lefel Mynediad, Lefelau 1, 2 a 3
Lefel mynediad,	Lefel Mynediad
Sgiliau Hanfodol Cymru	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 3
Cymhwyster mathemateg annibynnol	Lefelau 1,2,3
Sgiliau gweithredol	Lefel mynediad, Lefelau 1 a 2

Math o gymhwyster	Lefelau presennol
Lefel Uwch	Lefelau 4 i 8
AHGC ⁵	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 5
Sgiliau allweddol	Lefelau 1 i 4
NVQ	Lefelau 1 i 5
Cymhwyster 'cyffredinol arall'	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3
Cymhwyster galwedigaethol	Lefelau 1 i 4
FfCCh ⁷	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
Cymhwyster sy'n ymwneud â galwedigaeth	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
Bagloriaeth Cymru ⁸	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3

⁵ Ystyr AHGC yw 'Addysg a hyfforddiant galwedigaethol cychwynnol'. Fe'i defnyddir i ddsbarthu cymwysterau galwedigaethol rhagarweiniol sy'n addas ar gyfer pob oed a gallu (gweler <https://beta.gov.wales/sites/default/files/publications/2018-03/llyfryn-fframwaith-credydau-a-chymwysterau-cymru.pdf>).

⁶ Ystyr AHGP yw 'Addysg a hyfforddiant galwedigaethol parhaus'. Fe'i defnyddir i ddsbarthu cymwysterau cymhwysedd galwedigaethol ar gyfer y sawl dros 16 oed (gweler <https://beta.gov.wales/sites/default/files/publications/2018-03/llyfryn-fframwaith-credydau-a-chymwysterau-cymru.pdf>).

⁷ Ar 1 Hydref 2015, tynnodd Ofqual ofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (FfCCh) yn ôl. Fodd bynnag, am resymau gweinyddol, hyd at haf 2016, bu modd i sefydliadau dyfarnu barhau i ddefnyddio'r math FfCCh ar system Ofqual ar gyfer cymwysterau newydd pan nad oedd unrhyw fath arall yn briodol. Yn sgil penderfyniad Ofqual, tynnwyd gofynion y FfCCh yn ôl gennym ni hefyd o 1 Rhagfyr 2015. Ar ôl i QiW gael ei chyflwyno ar 1 Ebrill 2016, ni chafodd cymwysterau newydd eu dosbarthu yn rhai FfCCh mwyach.

⁸ Mae'r math 'Bagloriaeth Cymru' yn cynnwys Tystysgrif Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru (ar bob lefel) a Bagloriaeth Cymru ar bob lefel (mae'r olaf yn gofyn i ddysgwyr ennill cymwysterau eraill ar lefelau penodedig yn ogystal â'r Dystysgrif Her Sgiliau berthnasol).

DYLANWADAU ALLANOL

Bagloriaeth Cymru

Yn sgil 'Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru'⁹, a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2011, cyflwynwyd Bagloriaeth newydd i Gymru i'w haddysgu am y tro cyntaf o fis Medi 2015. Pan gyflwynodd Llywodraeth Cymru Fagloriaeth Cymru, cyhoeddodd bolisi y câi ei mabwysiadu'n gyffredinol. Golyga hyn fod Bagloriaeth Cymru ar gael i bob ysgol a Choleg AB i'w chynnig, yn hytrach na dim ond y rhai hynny a gymeradwywyd i'w chynnig, sef y sefyllfa o ran Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol. Pennodd y polisi¹⁰ dargedau hefyd i ysgolion a Cholegau AB gynyddu'n raddol gyfran y myfyrwyr sy'n sefyll Bagloriaeth Cymru, gyda'r nod o sicrhau y bydd y mwyafrif llethol o ddysgwyr yng Nghymru yn ei sefyll fel rhan o'u rhaglen astudio erbyn 2019-20. Mae Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf ddiwygiedig yn cynnwys y Dystysgrif Her Sgiliau. Cynhwyswyd nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau a Bagloriaeth Cymru yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Ar gyfer Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol, gallai cymwysterau Sgiliau Allweddola Sgiliau Hanfodol gyfrif tuag at y dyfarniad (ochr yn ochr â chymwysterau eraill). Gallai dysgwyr fod wedi ennill tystysgrifau mewn nifer o gymwysterau Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol i gyfrif tuag at y dyfarniad. Nid yw'r cymwysterau presennol ar gyfer Sgiliau Allweddol na Sgiliau Hanfodol yn cyfrif tuag at ddyfarnu Bagloriaeth Cymru ar ei newydd wedd yng Nghyfnod Allweddol 4, na Diploma Uwch Bagloriaeth Cymru ychwaith. Fodd bynnag, gall cymwysterau newydd Sgiliau Hanfodol Cymru gyfrif tuag at Ddiploma Sylfaen Ôl-16 a Diploma Cenedlaethol Bagloriaeth Cymru. Mae'r newidiadau hyn yn effeithio ar gymariaethau dros amser yn y cyhoeddiad hwn.

Mesurau Perfformiad

Gall newidiadau i fesurau perfformiad hefyd fod yn effeithio ar nifer y tystysgrifau a roddir ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill dros amser, yn enwedig ar lefelau 1 i 3. Er enghraifft, o 2017, cafodd cymwysterau galwedigaethol eu capio i roi uchafswm o 40% o'r pwyntiau ar gyfer mesurau trothwy ysgolion (Cyfnod Allweddol 4) Llywodraeth Cymru. Yn 2018, cyflwynodd Llywodraeth Cymru

---

⁹ Llywodraeth Cymru (2014) *Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc +14 i 19 oed yng Nghymru* [ar-lein]. Ar gael yn: <https://beta.llyw.cymru/adolygiad-o-gymwysterau-ar-gyfer-pobl-ifanc-14-i-19-oed-adroddiad-terfynol-ac-argymhellion> [Cyrchwyd 11 Tach 2019].

¹⁰ Llywodraeth Cymru (2017) *Bagloriaeth Cymru ôl-16: cofnodi a mesur deilliannau* [ar-lein]. Ar gael yn: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-02/bagloriaeth-cymru-ol-16-cofnodi-a-mesur-deilliannau.pdf> [Cyrchwyd 11 Tach 2019].

newid arall i fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 mewn perthynas â gwyddoniaeth. Ar ôl hynny, dim ond cymwysterau Gwyddoniaeth TGAU oedd yn cyfrif. Yn flaenorol, caniatwyd i gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol gyfrif¹¹.

---

¹¹ Ceir rhagor o wybodaeth am newidiadau i fesurau perfformiad yng Nghymru yn: <https://digidoldata.blog.llyw.cymru/2017/12/06/diweddariad-gan-y-prif-ystadegydd-deall-newidiadau-i-ddata-addysg/> [Cyrchwyd 11 Tach 2019].

YSTADEGAU

CYFANSWM TYSTYSGRIFAU A THUDDIADAU HANESYDDOL

Tabl 1: Nifer y dystysgrifau a ddyfarnwyd fesul chwarter a fesul y 12 mis blaenorol hyd at ddiwedd y chwarter

Cyfnod amser	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4
		Ion-Maw	Ebr-Meh	Gorff-Med	Hyd-Rhag
Chwarterol	2014	112,965	182,365	258,795	68,670
	2015	94,070	164,620	295,930	59,650
	2016	86,085	115,010	251,035	59,055
	2017	54,425	82,710	226,505	57,595
	2018	53,765	85,415	216,310	58,795
	2019	50,585	63,740	215,120	Dd/B
12 mis hyd at ddiwedd y chwarter	2014	660,415	669,840	622,750	622,795
	2015	603,900	586,150	623,285	614,265
	2016	606,285	556,675	511,780	511,190
	2017	479,525	447,225	422,695	421,235
	2018	420,575	423,285	413,090	414,290
	2019	411,105	389,430	388,240	Dd/B

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Cymhariaeth Chwarterol

Dyfarnwyd 215,120 o dystysgrifau rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2019. Mae hyn yn ostyngiad o 0.6% o gymharu â'r un chwarter yn 2018, pan roddwyd 216,310.

Cymhariaeth Flynyddol

Rhwng mis Hydref 2018 a mis Medi 2019, rhoddwyd 388,240 o dystysgrifau, sef gostyngiad o 6.0% o gymharu â 413,090 rhwng mis Hydref 2017 a mis Medi 2018.

TYSTYSGRIFAU YN ÔL MAES PWNC SECTOR

Tabl 2: Nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn ôl maes pwnc sector

Maes Pwnc Sector	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2018 Ch3	2019 Ch3	Hyd 2017 i Med 2018	Hyd 2018 i Med 2019
01 Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal	21,215	20,575	72,670	61,685
02 Gwyddoniaeth a Mathemateg	5,175	5,405	6,180	5,520
03 Amaethyddiaeth, Garddwriaeth a Gofal Anifeiliaid	2,725	2,435	6,760	4,415
04 Technolegau Peirianeg a Gweithgynhyrchu	9,180	10,095	21,370	20,885
05 Adeiladu, Cynllunio a'r Amgylchedd Adeiedig	8,135	10,070	17,710	21,930
06 Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	4,645	4,140	7,555	5,970
07 Manwerthu a Mentrau Masnachol	10,035	10,100	28,545	26,395
08 Hamdden, Teithio a Thwristiaeth	6,390	7,475	15,775	15,845
09 Celfyddydau, Cyfryngau a Chyhoeddi	12,970	11,500	28,400	26,520
10 Hanes, Athroniaeth a Diwinyddiaeth	130	70	135	70
11 Gwyddorau Cymdeithasol	385	1,005	390	1,010
12 Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant	6,240	3,520	10,635	6,035
13 Addysg a Hyfforddiant	1,660	1,665	4,465	4,555
14 Paratoi at Fywyd a Gwaith	116,030	115,325	169,205	164,885
15 Busnes, Gweinyddiaeth a'r Gyfraith	11,395	11,745	23,290	22,520
Cyfanswm	216,310	215,120	413,090	388,240

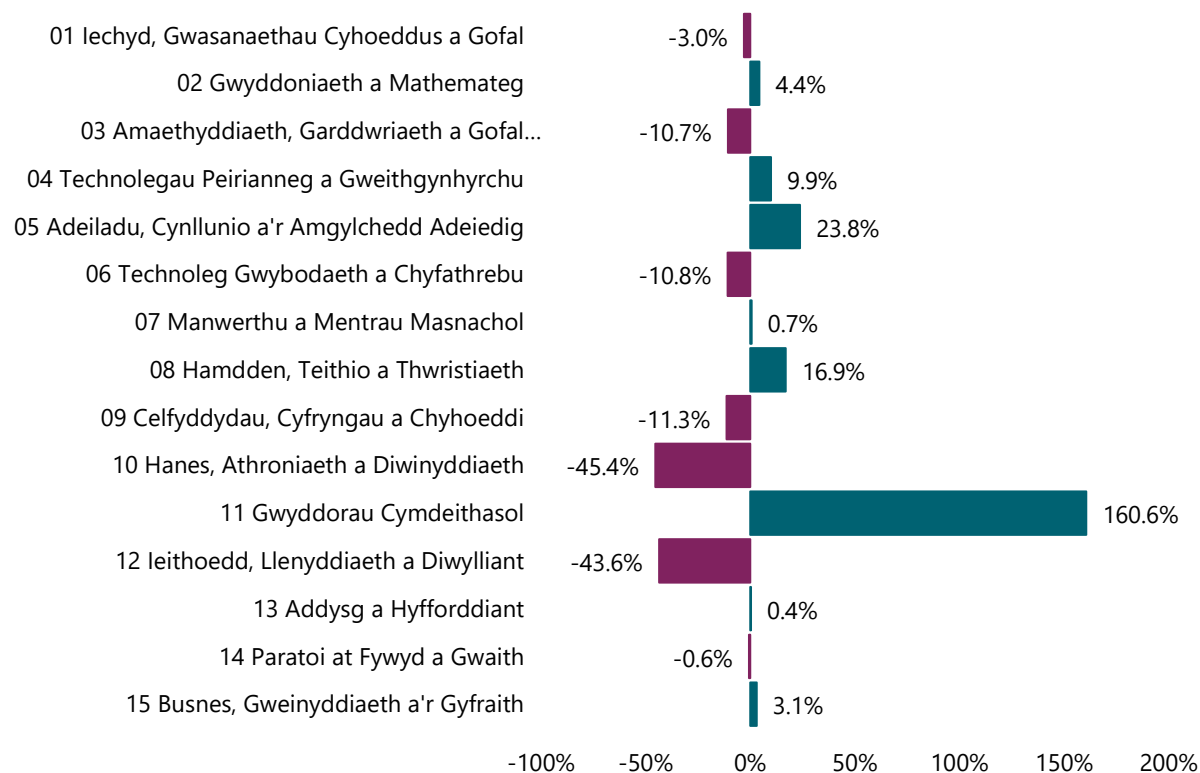
Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Y prif sector pwnc yn y chwarter hwn oedd 'Paratoi at Fywyd a Gwaith' (115,325 o dystysgrifau, 53.6% o'r cyfanswm). Nid oedd unrhyw sector pwnc arall yn cyfrif am fwy na 10% o gyfanswm y tystysgrifau; 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' (20,575 tystysgrif, 9.6% o'r cyfanswm) a 'Busnes, Gweinyddiaeth a'r Gyfraith' (11,745 tystysgrif, 5.5% o'r cyfanswm) oedd yr ail a'r trydydd sector pwnc o ran y nifer mwyaf o dystysgrifau 2019 Ch3.

Y sector 'Paratoi at Fywyd a Gwaith' oedd â'r nifer mwyaf o dystysgrifau yn 2018 Ch4 – 2019 Ch3 (164,885 neu 42.5% o'r cyfanswm). Gwelodd y sector hwn ostyngiad o 2.6% yn nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd o'i gymharu â 2017 Ch4 - 2018 Ch3 (169,205). Y sector 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' oedd yr ail fwyaf gyda 61,685 o dystysgrifau (15.9% o'r cyfanswm), sef 15.1% yn llai o dystysgrifau o'i gymharu â 2017 Ch4 – 2018 Ch3.

Ffigur 2: Newid canrannol yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ôl Maes Pwnc Sector rhwng Ch3 2019 a Ch3 2018

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol

Mae Ffigur 2 yn dangos mai 'Gwyddorau Cymdeithasol' oedd â'r cynnydd cyfrannol mwyaf (160.6%) mewn tystysgrifau a ddyfarnwyd yn 2019 Ch3. Meysydd pwnc sector eraill a gafodd gynnydd cyfrannol ystyrlon oedd 'Adeiladu, Cynllunio a'r Amgylchedd Adeiledig' (23.8%) a 'Hamdden, Teithio a Thwristiaeth' (16.9%).

Y sectorau pwnc 'Hanes, Athroniaeth a Diwinyddiaeth' (-45.4%) ac 'Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant' (-43.6%) a gafodd y gostyngiadau cyfrannol mwyaf yn 2019 Ch3 o'i gymharu â 2018 Ch3.

TYSTYSGRIFAU YN ÔL LEFEL

Tabl 3: Nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn ôl lefel

Lefel	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2018 Ch3	2019 Ch3	Hyd 2017 i Med 2018	Hyd 2018 i Med 2019
Lefel Mynediad	14,720	16,195	31,290	32,480
Lefel 1	24,765	22,740	57,855	53,995
Lefel 1/2	61,050	63,405	63,865	63,495
Lefel 2	57,125	53,545	141,025	127,340
Lefel 3	55,120	55,875	108,275	101,150
Lefel 4	1,595	1,570	4,705	4,470
Lefel 5	1,350	1,210	4,825	3,945
Lefel 6	530	530	870	805
Lefel 7	55	40	375	560
Lefel 8	*	0	*	*
Cyfanswm	216,310	215,120	413,090	388,240

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae tabl 3 yn dangos nifer y tystysgrifau yn ystod chwarter 3, o'i gymharu â'r un chwarter yn 2018, ac yn ystod y 12 mis diwethaf, o'i gymharu â'r 12 mis blaenorol. Roedd y tair lefel gyda'r nifer fwyaf o dystysgrifau yn 2019 Ch3 (lefel 1/2, lefel 2 a lefel 3) yn cyfrif am 80.3% o gyfanswm nifer y tystysgrifau ar gyfer y chwarter. Roedd yr un lefelau'n cyfrif am 75.2% o'r cyfanswm blynyddol.

Gwelodd y rhan fwyaf o lefelau ostyngiad yn nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn 2019 Ch3 o gymharu â 2018 Ch3. Lefel 1 (-2,025, i lawr 8.2%) a Lefel 2 (-3,580, i lawr 6.3%) oedd â'r gostyngiad mwyaf mewn termau real gyda'r gostyngiad cyfrannol mwyaf yn digwydd ar lefel 7 (-25.0%). Dyfarnwyd 2,355 o dystysgrifau Lefel 1/2 ychwanegol yn 2019 Ch3, cynnydd o 3.9% ar yr un chwarter y llynedd.

Mae'r gostyngiad cyffredinol mewn dystysgrifau o 6.0% dros y 12 mis diwethaf yn cael ei yrru'n bennaf gan lai o dystysgrifau lefel 2 (i lawr 13,685), lefel 3 (i lawr 7,125) a lefel 1 (i lawr 3,860) yn cael eu dyfarnu.

Y CYRFF DYFARNU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWDYD

Tabl 4: Y 10 corff dyfarnu uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn y 12 mis hyd ddiwedd y chwarter hwn

Corff dyfarnu	Hyd 2017 i Med 2018	Hyd 2018 i Med 2019	Safle Hyd 2017 i Med 2018	Safle Hyd 2018 i Med 2019	Newid Safle
WJEC-CBAC	91,605	90,925	1	1	➔ +0
City and Guilds of London Institute	89,640	80,735	2	2	➔ +0
Pearson Education Ltd	55,480	38,860	3	3	➔ +0
Highfield Qualifications	32,490	32,645	4	4	➔ +0
Agored Cymru	17,975	20,630	5	5	➔ +0
Quasafe Awards	12,055	14,070	6	6	➔ +0
Associated Board of the Royal Schools of Music	10,480	10,465	8	7	⬆ +1
Excellence, Achievement & Learning Limited	8,205	8,685	10	8	⬆ +2
Trinity College London	8,830	8,410	9	9	➔ +0
NCFE	4,225	6,325	13	10	⬆ +3

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae Tabl 4 yn dangos y deg corff dyfarnu tystysgrifau gorau dros y 12 mis diwethaf hyd at ddiwedd y chwarter hwn, o'i gymharu â'r 12 mis blaenorol. Cadwodd WJEC-CBAC ei le fel y corff dyfarnu gyda'r nifer uchaf o dystysgrifau yn ystod y 12 mis diwethaf ar ôl dyfarnu dros 90,000 o dystysgrifau dros y cyfnod hwnnw. Arhosodd Sefydliad City and Guilds of London yn yr ail safle ar ôl cyhoeddi 8,905 yn llai o dystysgrifau yn ystod y 12 mis diwethaf o'i gymharu â'r 12 mis blaenorol (i lawr 9.9 %).

Mae Pearson Education Ltd yn parhau i fod yn y trydydd safle ond mae wedi gweld gostyngiad cyfrannol mawr yn nifer y tystysgrifau a gyhoeddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf, i lawr 16,615 (-30.0%) i 38,860. Mae'r newid hwn yn cael ei yrru i raddau helaeth gan ostyngiadau mewn tystysgrifau a gyhoeddwyd ar gyfer cymwysterau lefel 2 a lefel 3 ar ôl dyfarnu 12,040 yn llai o dystysgrifau dros y 12 mis diwethaf hyd at ddiwedd y chwarter hwn, o'i gymharu â'r 12 mis blaenorol (i lawr 32.0%).

Mae NCFE yn ymddangos am y tro cyntaf yn y 10 corff dyfarnu tystysgrifau uchaf yn dilyn cynnydd o 2,105 o dystysgrifau, wedi'i yrru i raddau helaeth gan 1,955 (i fyny 85.3%) o dystysgrifau lefel 2 ychwanegol. Gadawodd OCR y 10 uchaf, gan ddyfarnu 5,970 yn llai (-55.3%) o dystysgrifau dros y 12 mis diwethaf. Roedd hyn yn cynnwys gostyngiad sylweddol yn nifer y tystysgrifau 'leithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant' (-4,680, i lawr 97.2%).

Y CYMWYSTERAU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWDYD

Tabl 5: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn ystod y chwarter hwn

Cymhwyster	2018 Ch3	2019 Ch3
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru)	26,960	27,125
CBAC Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen	25,950	26,415
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Uwch (Bagloriaeth Cymru)	12,045	11,660
CBAC Bagloriaeth Cymru Uwch	10,185	9,945
LIBF Tystysgrif Lefel 2 mewn Gallu Ariannol a Datblygu Gyrfaedd	4,020	4,400
Pearson Edexcel Tystysgrif Lefel 2 mewn Datblygiad Personol a Chymdeithasol	1,615	2,765
CBAC Tystysgrif Lefel 2 mewn Mathemateg Ychwanegol	3,130	2,120
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	1,595	1,860
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF)	1,570	1,770
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	2,340	1,765

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae Tabl 5 yn dangos y deg cymhwyster uchaf gyda'r nifer uchaf o dystysgrifau yn y chwarter diweddaraf o gymharu â nifer yr dystysgrifau ar gyfer yr un cymwysterau yn yr un chwarter y flwyddyn flaenorol.

Roedd y pedwar cymhwyster uchaf yn 2019 Ch3 i gyd yn rhan o fframwaith Bagloriaeth Cymru. Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru) CBAC oedd y cymhwyster gyda'r nifer uchaf o dystysgrifau (27,125), ac yna Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen CBAC (26,415). Gyda'i gilydd, mae pedwar prif gymhwyster Bagloriaeth Cymru yn cynrychioli 36.0% o'r holl dystysgrifau a gyhoeddwyd yn ystod 2019 Ch3.

O'r cymwysterau nad ydynt yn perthyn i fframwaith Bagloriaeth Cymru, Tystysgrif Lefel 2 LIBF mewn Gallu Ariannol a Datblygu Gyrfaedd oedd y cymhwyster galwedigaethol a ddyfarnwyd fwyaf yn 2019 Ch3, fel yr oedd yn y chwarter cyfatebol y llynedd.

Tabl 6: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn ystod y 12 mis diwethaf

Cymhwyster	Hyd 2017 i Med 2018	Hyd 2018 i Med 2019
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru)	26,960	27,125
CBAC Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen	25,950	26,415
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Uwch (Bagloriaeth Cymru)	12,045	11,660
CBAC Bagloriaeth Cymru Uwch	10,185	9,945
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwy (RQF)	7,935	7,590
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF)	6,455	7,015
QA Lefel 3 Dyfarniad mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (RQF)	5,735	5,305
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	6,385	5,160
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	3,980	4,645
LIBF Tystysgrif Lefel 2 mewn Gallu Ariannol a Datblygu Gyrfaedd	4,040	4,410

Fynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae Tabl 6 yn dangos y deg cymhwyster uchaf gyda'r nifer uchaf o dystysgrifau yn 2018 Ch4 – 2019 Ch3 o'i gymharu â 2017 Ch4 – 2018 Ch3.

Fel y data chwarter ar chwarter a gyflwynir yn Nhabl 65, mae cymwysterau sy'n rhan o fframwaith Bagloriaeth Cymru yn ffurfio'r pedwar cymhwyster uchaf a ddyfarnwyd dros y 12 mis diwethaf, gyda Tystysgrif Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru) CBAC ar y brig gyda 27,125 o dystysgrifau. 2017 oedd y flwyddyn gyntaf y tystysgrifwyd y cymhwyster hwn, gynghyd â Bagloriaeth Cymru Genedlaethol/Sylfaen CBAC (gweler [dylanwadau allanol](#) am wybodaeth bellach).

Ar wahân i'r cymwysterau Tystysgrif Her Sgiliau a Sgiliau newydd Bagloriaeth Cymru, y cymwysterau a ddyfarnwyd fwyaf oedd Dyfarniad Lefel 2 Highfield mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwy (RQF) a Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF), a ddyfarnwyd 7,590 a 7,015 o weithiau yn y drefn honno.

RHESTR TERMAU

Cymeradwyo cymwysterau/meini prawf cymeradwyo/cymwysterau cymeradwyo

Pan gaiff cymhwyster ei restru ar y Rhestr o Gymwysterau Blaenoriaethol rydym yncyhoeddi meini prawf ar ei gyfer. Cymeradwyo yw ein proses o gymeradwyo cymwysterau o'r fath yn erbyn y meini prawf cymeradwyo. Ni chaiff cymwysterau cymeradwyo eu rheoleiddio gan reoleiddwyr cymwysterau eraill yng Nghymru ac maent fel arfer wedi'u llunio'n benodol i ddiwallu anghenion penodol dysgwyr yng Nghymru.

Corff dyfarnu

Sefydliad sy'n datblygu cymwysterau, yn nodi ac yn monitro asesiadau ac yn cyflwyno dyfarniadau i ddysgwyr, yn cydnabod y deilliannau dysgu yn ffurfiol (gwybodaeth, sgiliau a/neu gymwyseddau), yn dilyn gweithdrefn asesu a dilysu. Mewn rhannau eraill o'r DU, gelwir y rhain yn Sefydliadau Dyfarnu neu Fyrddau Arholi.

Cydnabyddiaeth corff dyfarnu

Er mwyn cynnig cymwysterau rheoleiddiedig yng Nghymru, mae'n rhaid i gorff dyfarnu gael ei gydnabod gan Gymwysterau Cymru. Mae angen i gyrrff dyfarnu gydymffurfio â'n meini prawf cydnabod a gwneud cais am gydnabyddiaeth.

Tystysgrif/Tystysgrif a roddwyd

Cydnabyddiaeth ffurfiol o gyflawniad myfyriwr. Bydd yn cynnwys unrhyw ddyfarniad nad yw wedi ei raddio'n U, yn absennol neu'n X (methu).

Dyddiad diwedd rhoi tystysgrif

Ni ellir dyfarnu cymhwyster i ddysgwyr, fel cymhwyster cymeradwyo neu ddynodedig, ar ôl y dyddiad hwn.

Cymwysterau Dynodedig

Cymwysterau rheoleiddiedig a ddynodir gan Gymwysterau Cymru yn rhai sy'n gymwys i'w defnyddio ar raglenni dysgu a ariennir yn gyhoeddus ar gyfer dysgwyr o dan 19 oed, fel y'u diffiniwyd o dan adran 29 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015. Rydym yn ystyried nifer o faterion wrth benderfynu p'un a ddylai cymwysterau gael eu dynodi.

Cymhwyster Cyffredinol

Mae'n disgrifio cymwysterau a gymerir fel arfer gan ddysgwyr yn yr ysgol neu'r coleg fel rhan o'u haddysg statudol neu eu haddysg bellach. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch a Bagloriaeth Cymru a chymwysterau eraill

sy'n rhannu rhai o'r nodweddion sy'n gyffredin i gymwysterau TGAU a Safon Uwch. CBAC yw prif ddarparwr y cymwysterau hyn yng Nghymru, ond caiff rhai eu cynnig gan gyrff dyfarnu eraill hefyd.

Cymhwyster Galwedigaethol Cenedlaethol

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n ymwneud â gwaith sy'n cwmpasu amrywiaeth eang o sectorau diwydiant a galwedigaethau, ac sy'n cael eu cyflwyno yn y gweithle.

Cofrestr Ofqual

Cofrestr Cymwysterau Rheoleiddiedig ¹² sy'n cynnwys manylion y cymwysterau a'r sefydliadau dyfarnu a reoleiddir gan Ofqual a CCEA Regulation.

Cymwysterau cyffredinol eraill

Cymwysterau sy'n asesu maes pwnc penodol, megis cerddoriaeth neu gelf, heblaw am gymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch. Nid yw'r cymwysterau hyn yn ymwneud yn uniongyrchol â gwaith ond gallant gefnogi datblygiad gyrfa. Maent yn aml yn cael eu strwythuro yn erbyn arholiadau graddedig. Mae'r categori hefyd yn cynnwys cymwysterau sy'n cael eu categorio'n dystysgrifau lefel 1/2.

Cymwysterau rheoleiddiedig eraill

Y cymwysterau hynny a ddyfernir yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig, nad ydynt wedi'u dynodi na'u cymeradwyo gan Cymwysterau Cymru, ac nad yw cyrff dyfarnu wedi'u hildio na'u heithrio o gwmpas eu cydnabyddiaeth.

Math o Gymhwyster

Mae mathau o gymhwyster yn cyfeirio at grwpiau o gymwysterau sydd wedi cael eu datblygu i fodloni gofynion dylunio cyffredin. Efallai na fydd gofynion dylunio ar gyfer rhai mathau o gymhwyster yn weithredol mwyach, megis cymwysterau'r Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (a luniwyd i fodloni gofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau).

Lefel y Gymhwyster

Y lefel cyrhaeddiad y mae cymhwyster yn ei chynrychioli fel y'i diffinnir gan Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru. Mae Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru wedi'i gysoni â Fframwaith Cymwysterau Ewrop (FfCE). Mae hyn yn golygu y gellir cymharu lefel cymhwyster a enillir yng Nghymru â lefel yn yr FfCE Mae hyn yn helpu pobl a sefydliadau i drosglwyddo cyflawniadau rhwng gwledydd a gweithio ledled yr Undeb Ewropeaidd.

---

¹² <https://register.ofqual.gov.uk/>.

Fframwaith Credydau a Chymwysterau

Fframwaith, sydd wedi dod i ben erbyn hyn, ar gyfer cymwysterau sy'n cynnwys unedau a chymwysterau mewn tri maint. Dyfarniadau (1-12 credyd), tystysgrif (13-36 credyd) a diplomâu (37 credyd neu fwy).

Cymwysterau yng Nghymru (QiW)

Cronfa ddata sydd ar gael i'r cyhoedd sy'n cynnig ffynhonnell o wybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig a ddyfernir yng Nghymru¹³.

Chwarter

Mae'n cyfeirio at chwarteri calendr. Mae Chwarter 1 (Ch1) yn cyfeirio at Ionawr – Mawrth, chwarter 2 (Ch2) at Ebrill – Mehefin, chwarter 3 (Ch3) at Orffennaf – Medi, a chwarter 4 (Ch4) at Hydref – Rhagfyr.

Cymwysterau rheoleiddiedig

Pob cymhwyster nad yw'n radd (p'un a yw'n gymhwyster cymeradwy, dynodedig neu fath arall o gymhwyster rheoleiddiedig) a gynigir i'w ddyfarnu gan gorff dyfarnu a gydnabyddir gan Cymwysterau Cymru (oni bai bod corff dyfarnu wedi ildio ei gydnabyddiaeth mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw, neu wedi eithrio'r cymhwyster hwnnw o gwmpas ei gydnabyddiaeth drwy hysbysu Llywodraeth Cymru cyn 21 Medi 2015).

Maes Pwnc y Sector

Mae meysydd pwnc sector yn gyfres o gategoriâu sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academiaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau.

Maes Pwnc Is-sector (categori Pwnc Sector gynt)

Meysydd is-sector yw'r ail haen o gategoriâu sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academiaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau.

Ildio Cydnabyddiaeth

Gall cydnabyddiaeth ddod i ben pan fo corff dyfarnu yn penderfynu ildio cydnabyddiaeth yn rhannol neu'n llawn. Gall cyrff dyfarnu cydnabyddiedig ildio rhan o'u cydnabyddiaeth drwy hysbysu Cymwysterau Cymru am gymwysterau, neu ddisgrifiadau o gymwysterau, yr hoffent eu cynnig fel cymwysterau nas rheoleiddir. Yn yr achosion hyn, ni all y cymwysterau nas rheoleiddir gynnwys logo Cymwysterau Cymru ar y tystysgrifau a roddir i ddysgwyr.

Cymhwyster Galwedigaethol

Cymwysterau a ddyfernir gan gorff dyfarnu ac y rhoddir tystysgrif ar eu cyfer, a astudir gan ddysgwyr 14 oed neu'n hŷn, ac sy'n asesu gwybodaeth, dealltwriaeth

---

¹³ <https://www.qiw.wales/>

a/neu sgiliau sy'n ymwneud yn benodol â byd gwaith. Mae'r cymwysterau hyn yn is-set i'r cymwysterau a gynhwysir yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Cymwysterau sy'n ymwneud â galwedigaeth

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n ymwneud â gwaith a luniwyd i roi'r sgiliau a'r wybodaeth i fyfyrwyr sydd eu hangen i wneud swydd. Maent yn gysylltiedig â chyflogaeth ond, yn wahanol i gymwysterau NVQ, nid ydynt o reidrwydd yn gofyn am brofiad nac asesiad yn y gweithle.

NODIADAU CEFNDIR

Statws

Ar 21 Tachwedd 2017, cymeradwyodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru Orchymyn Ystadegau Swyddogol (Cymru) 2017¹⁴ a enwodd Cymwysterau Cymru yn un o'r cyrff sydd o fewn cwmpas Deddf Ystadegau a'r Gwasanaeth Cofrestru 2007¹⁵. Rydym wedi datblygu ein prosesau o hyd i sicrhau ein bod yn cyflawni ein swyddogaethau fel cynhyrchydd ystadegau swyddogol yn llawn, gan alluogi'r datganiad ystadegol hwn i gael ei gyhoeddi'n ffurfiol fel ystadegyn swyddogol.

Ffynhonnell Data

Mae'r cyrff dyfarnu wedi cyflwyno nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer pob cymhwyster galwedigaethol neu gymhwyster arall yn Chwarter 3 2019 (Gorffennaf - Medi 2019) i Cymwysterau Cymru. Dim ond i ddysgwyr a gafodd eu hasesu'n bennaf neu'n gyfan gwbl mewn lleoliadau yng Nghymru y mae'r tystysgrifau a roddwyd, ni waeth pa fath o ganolfan ydyw. Nid yw'n cynnwys y Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch na chymwysterau prosiect a chymwysterau prif ddysgu. Mae nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd ar gyfer y cymwysterau hyn ar gael ar wefan y Cyd-bwyllgor Cymwysterau¹⁶.

Cyn chwarter 4 2017, bu Ofqual yn casglu ac yn adrodd ar ddata ar gyfer Cymru a oedd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill. Rhwng chwarter 4 2017 a chwarter 4 2018 (yn gynwysedig), bu Ofqual yn casglu data ar gyfer Cymru a oedd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a'u rhoi i Cymwysterau Cymru er mwyn galluogi'r adroddiad chwarterol hwn i gael ei lunio. O chwarter 1 2019, Cymwysterau Cymru sy'n casglu ac yn adrodd ar y data hyn. Ym mis Ebrill 2019, hysbysodd Ofqual gyrrff dyfarnu o'i fwriad i gasglu data ar dystysgrifau chwarterol galwedigaethol ar gyfer pob rhanbarth yn y DU, felly bydd yn parhau i gasglu data ar gymwysterau galwedigaethol ar gyfer Cymru at ei ddibenion mewnol ei hun¹⁷.

Cynhaliodd Cymwysterau Cymru ac Ofqual gasgliadau data galwedigaethol cyffelyb ar gyfer chwarter 4 2018 a chwarter 1 2019. Y diben oedd darparu cyfnod pontio y gallem ei ddefnyddio i brofi ein systemau casglu data a sicrhau ansawdd y data a

¹⁴ http://www.legislation.gov.uk/wsi/2017/1142/pdfs/wsi_20171142_mi.pdf

¹⁵ https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/18/pdfs/ukpga_20070018_en.pdf

¹⁶ <https://www.jcq.org.uk/>

¹⁷ https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/797024/RO65.2019_international_certificates_and_qualifications.pdf

gasglwyd gennym drwy eu cymharu â'r data a gasglwyd gan Ofqual. Defnyddiwyd dadansoddiad o unrhyw wahaniaethau rhwng y ddau gasgliad i lywio gwaith ymgysylltu â chyrrff dyfarnu i sicrhau a gwella ansawdd y data a gyhoeddir yn yr adroddiad hwn. Mae rhai cyrrff dyfarnu wedi gwneud newidiadau i'r data galwedigaethol a gyflwynir ganddynt o ganlyniad i'r gwaith hwn. Nid yw'n sicr a fydd cyrrff dyfarnu'n atgynhyrchu'r newidiadau hyn wrth gyflwyno eu data i Ofqual; felly, nid ydym mewn sefyllfa lle gallwn bennu i ba raddau y mae casglu'r data ein hunain wedi effeithio ar gyfanswm y tystysgrifau yr adroddir arnynt.

Disgwylir gwahaniaethau rhwng cyfanswm y tystysgrifau a gesglir genny m a'r hyn y mae Ofqual yn ei gasglu oddi wrth gyrff dyfarnu o ganlyniad i'r mân wahaniaethau o ran cwmpas y ddau gasgliad. Nid yw is-set fach arall o gymwysterau rheoleiddiedig eraill ar gyfer Cymru'n unig yn ymddangos ar gofrestr Ofqual nac ar QiW ac ni fyddent wedi'u cynnwys yng nghasgliadau data galwedigaethol hanesyddol Ofqual ar gyfer Cymru. O hyn ymlaen, ni fydd y data galwedigaethol a gesglir gennym ar gyfer Cymru'n cynnwys cymwysterau sydd wedi'u hildio o gwmpas ein cydnabyddiaeth ond a restrir o hyd ar gofrestr Ofqual. Llunnir ein templedi ar gyfer cymwysterau drwy ddefnyddio QiW a'r rhestr o gymwysterau rheoleiddiedig eraill, felly byddant yn cynnwys cwmpas cyfan y dirwedd cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau rheoleiddiedig eraill yng Nghymru.

Mae gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy neu ddynodedig a gynigir yng Nghymru ar gael yng nghronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru (QiW)¹⁸.

Methodoleg

Mae nodweddion cymwysterau, megis maes sector pwnc a lefel, a gynhwysir yn yr adroddiad hwn yn seiliedig ar gofrestr Ofqual a chronfa ddata QiW. Ar gyfer chwarteri hyd at chwarter 4 2018, mae templed casglu data Ofqual yn galluogi cyrrff dyfarnu i gyflwyno data ar gyfer yr un cymhwyster yn erbyn rhif QiW (dynodydd unigryw ar gyfer cymwysterau ar gronfa ddata QiW), QAN (dynodydd unigryw ar gyfer cymwysterau ar gofrestr Ofqual) neu gyfran yn erbyn y ddau i Gymru. Lle mae cyrrff dyfarnu wedi cyflwyno data i Ofqual gan ddefnyddio rhif QiW, cafodd nodweddion y cymhwyster eu tynnu o gronfa ddata QiW, a lle mae cyrrff dyfarnu wedi cyflwyno data gan ddefnyddio QAN, cafodd nodweddion y cymhwyster eu tynnu o gofrestr Ofqual.

Bydd fformat addasedig ein templedi casglu data'n caniatáu i ddata gael eu cyflwyno unwaith yn unig fesul cymhwyster o chwarter 1 2019. Bydd hyn yn dileu'r risg y bydd cyrrff dyfarnu'n cyfrif tystysgrifau ddwywaith drwy gyflwyno'r un dystysgrif yn

---

¹⁸ <https://www.qiw.wales/?lang=en>

anghywir yn erbyn y rhif QiW a QAN. Gan ein bod yn casglu data ar gyfer cymwysterau a restrir ar QiW neu ein rhestr reoleiddiedig arall yn unig, bydd yr holl nodweddion cymwysterau o chwarter 1 2019 yn deillio o'n cronfa ddata. Dim ond ar gyfer data hanesyddol ar gymwysterau nas restrir ar ein cronfa ddata y defnyddir nodweddion o gofrestr Ofqual.

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys data hanesyddol am y pum mlynedd diwethaf. Lle mae cymwysterau yn dal yn fyw ar y cofrestrau, bydd y data hanesyddol a gyhoeddir yn yr adroddiad hwn yn dangos y nodweddion hyn fel ag y maent ar y diwrnod y cafodd yr adroddiad ei redeg ar gyfer y chwarter diweddaraf. Os nad yw'r cymhwyster yn fyw mwyach, caiff y nodweddion diweddaraf a gofnodwyd ar gyfer y cymhwyster hwnnw ar y cofrestrau eu nodi. Mae hyn yn unol â methodoleg Ofqual.

Cwmpas Daeryddol

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno data ar nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gyfer chwarter 3 (Gorffennaf – Medi 2019) ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Nid yw'r datganiad hwn yn cynnwys cymwysterau galwedigaethol na chymwysterau eraill sy'n cael eu sefyll y tu allan i Gymru, na thystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau Prosiect na chymwysterau Prif Ddysgu.

Cyfyngiadau'r data

Er ein bod yn bwriadu casglu data am dystysgrifau o ran dysgwyr a aseswyd yn llwyr neu'n bennaf mewn canolfan yng Nghymru, mae'n bosib y caiff dysgwyr o'r tu allan i Gymru eu cynnwys yn y data y mae rhai cyrff dyfarnu'n eu cyflwyno. Un o'r sefyllfaoedd lle gallai hyn godi yw dyfarnu tystysgrif i ddysgwr o bell (h.y. nid oes unrhyw ganolfan). Rydym wedi rhoi cyfarwyddyd i gyrff dyfarnu ddefnyddio cyfeiriad y dysgwr lle nad oes canolfan, er na chesglir y wybodaeth hon oddi wrth ddysgwyr bob amser.

Mae Ofqual wedi casglu data hanesyddol i Gymru ar ein rhan. Yn ei nodiadau cefndir mae'n disgrifio cyfyngiadau'r data:

"Data are collected at the earliest point available, which is the first day of the next reporting period. This reduces the time between the activity and reporting on the activity. The main source of potential error is in the information provided by awarding bodies. Ofqual cannot guarantee the number of certificates submitted is correct and there may be systematic bias when the information is sent, although awarding organisations are expected to provide the correct data. Ofqual compares the data over time and checks for systematic issues. Summary data are then sent

back to awarding organisations to be checked and confirmed. The figures reported in this release reflect the certificates issued by awarding organisations at the time of data collection.”

Ar 4 Mai 2018, tynnodd Ofqual gydnabyddiaeth The Awarding Body for Vocational Achievement (AVA) Ltd (sy'n masnachu fel BAA) yn ôl. Gweler [y dudalen hon](#) am ragor o fanylion. Fel rhan o'r ymchwiliad a gynhaliwyd cyn i'r penderfyniad gael ei wneud, canfuwyd bod AVA wedi bod yn darparu data anghywir ar y tystysgrifau a roddwyd i Ofqual. Nid yw'n ymarferol casglu data wedi'u cywiro gan AVA ond gwyddys mai cywiriadau bach ydynt. Roedd AVA wedi rhoi nifer fach iawn o dystysgrifau (tua 15 yn y pum mlynedd diwethaf yn ôl y data presennol), felly nid yw'r gwallau hyn yn cael effaith sylweddol ar dueddiadau cyffredinol yn y data. Felly, rydym wedi cynnwys data presennol AVA fel ag y maent yn y datganiad ystadegol hwn.

Cymariaethau

Cafodd y data hyn eu casglu yn yr un ffordd ag y mae Ofqual wedi casglu data mewn chwarteri blaenorol. Mae Ofqual yn rhagboblogi ei ffurflenni casglu data â chymwysterau o'i gofrestr ac o'n cronfa ddata, QiW; rydym wedi dilyn strategaeth debyg, gan boblogi templedi drwy ddefnyddio ein cronfa ddata QiW a rhestr arall o gymwysterau rheoleiddiedig sy'n cael ei chadw'n gyfredol gan gyrff dyfarnu. Ar gyfer y cyhoeddiad hwn rydym wedi dileu cymwysterau gan gyrff dyfarnu nad ydym yn eu cydnabod o ddata hanesyddol. Rydym wedi gwneud hyn am y pum mlynedd diwethaf a gynhwysir yn y cyhoeddiad hwn a'u tablau data cyfatebol. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ar ddechrau chwarter (e.e. 1 Ionawr) mae'r data ar gyfer y corff dyfarnu hwnnw wedi cael eu dileu o'r chwarter hwnnw ymlaen. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ran o'r ffordd drwy chwarter, mae'r data ar gyfer y chwarter hwnnw wedi'u cynnwys os ydynt ar gael, ac mae'r corff dyfarnu wedi cael ei ddileu o'r data o'r chwarter dilynol ymlaen. Mewn nifer fach o achosion, mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ac yna wedi cael ei gydnabod eto yn ddiweddarach. Yn yr achosion hyn, dim ond lle nad oedd y corff dyfarnu wedi'i gydnabod ar gyfer y chwarter cyfan y mae'r data wedi cael eu hepgor.

Felly, mae'n bosibl na fydd chwarteri hanesyddol a chyfansymiau blwyddyn yn cyfateb i'r hyn a gyhoeddir gan Ofqual. Mae'r tabl isod yn dangos effaith hyn ar gyfansymiau ar gyfer pob chwarter:

Quarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1
Number of certificates removed	90	45	110	230	*	55	110	75	105	0
Percentage of total certificates	0.15%	0.05%	0.06%	0.07%	0.00%	0.05%	0.06%	0.03%	0.16%	0.00%

Quarter	2015.2	2015.3	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3
Number of certificates removed	0	20	280	265	130	215	215	245	225	180
Percentage of total certificates	0.00%	0.01%	0.47%	0.31%	0.11%	0.09%	0.36%	0.45%	0.27%	0.08%

Yn achos dwy bartneriaeth rhwng cyrff dyfarnu – CBAC-EDEXCEL a Pearson EDI – gwyddom na chafodd eu cydnabyddiaeth ei throsglwyddo i Cymwysterau Cymru ar adeg ei sefydlu ym mis Awst 2015. Ni ddyfarnodd CBAC-EDEXCEL unrhyw dystysgrifau ar ôl Ch3 2013, a gwelodd Pearson EDI leihad mawr yn nifer y tystysgrifau o Ch2 2015 ymlaen. O ystyried y tueddiadau a ddisgrifir, mae data ar gyfer y partneriaethau hyn wedi cael eu cynnwys hyd at a chan gynnwys Ch3 2015 (h.y. hyd at adeg sefydlu Cymwysterau Cymru) ac nid ydynt wedi cael eu cynnwys ar ôl yr adeg hon. Mae'r tabl isod yn dangos y data ar gyfer y cyrff dyfarnu hyn – mae'rff figurau sydd wedi'u tywyllu wedi cael eu dileu o'r data ar gyfer y datganiad hwn:

Quarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1
Pearson EDI Certificates	1210	1415	1835	1050	1385	1480	1745	1905	1205	1085
WJEC-EDEXCEL Certificates	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Quarter	2015.2	2015.3	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3
Pearson EDI Certificates	345	420	205	140	45	30	10	0	0	0
WJEC-EDEXCEL Certificates	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sicrhau ansawdd

Gan ein bod ni, Cymwysterau Cymru, bellach yn casglu'r data hyn, ni sy'n gyfrifol am sicrhau ansawdd y data. Mae manylion y prosesau rydym yn eu dilyn i sicrhau ansawdd y data hyn ar gael yn ein dogfen Datganiad Interim am Ansawdd Ystadegol a Sicrhau Ansawdd Ffynonellau Data Gweinyddol.¹⁹ Bu'r data hanesyddol yn destun gweithdrefnau sicrhau ansawdd Ofqual, a gynhelir fel y'u hesbonnir yn y Fframwaith Sicrhau Ansawdd²⁰ ar gyfer Cyhoeddiadau Ystadegol a gyhoeddwyd gan Ofqual er mwyn sicrhau cywirdeb y data a'u herio neu eu hamau, lle y bo angen. Ceir rhagor o

¹⁹ <https://www.qualificationswales.org/media/3723/interim-statement-on-statistical-quality-and-quality-assurance-of-administrative-data-sources.pdf>

²⁰ <https://www.gov.uk/government/publications/ofquals-statistics-policies-and-procedures>

wybodaeth hefyd yn nodiadau cefndir datganiad chwarterol Ofqual am gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ²¹.

Gellir gohirio cyhoeddi os nad yw'r ystadegau yn cael eu hystyried yn addas at y diben.

Diwygiadau

Unwaith y byddant wedi'u cyhoeddi, nid yw data ar nifer y tystysgrifau a roddwyd ar yfer cymwysterau galwedigaethol fel arfer yn cael eu diwygio, er y gall datganiadau dilynol gael eu diwygio i gynnwys data hwyr neu gywiro gwall.

Talgrynnu a Chyfrinachedd

Er mwyn diogelu cyfrinachedd, ac yn unol â pholisi interim allbynnau ystadegol Cymwysterau Cymru ²², caiff ffigurau sy'n llai na 5 ond yn fwy na 0 eu disodli gan *. Mae hynny er mwyn sicrhau nad yw'r data yn datgelu ymgeisydd unigol. Talgrynnir pob ffigur ar gyfer nifer y tystysgrifau a roddwyd. Yn y sylwadau a'r tablau, maent wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf. Mae'r holl ganrannau o fewn y sylwadau yn seiliedig ar ffigurau gwirioneddol. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu'n annibynnol ac felly mae'n bosibl na fyddant yn symio i'r cyfanswm.

Defnyddwyr yr ystadegau hyn

Mae'r ystadegau hyn yn debygol o fod o ddiddordeb i Cymwysterau Cymru, Ofqual, cyrff dyfarnu a Llywodraeth Cymru. Rydym yn croesawu adborth gan ddefnyddwyr er mwyn meithrin gwell dealltwriaeth o bwy yw ein defnyddwyr dros amser. Mae Cymwysterau Cymru yn defnyddio'r ystadegau hyn i lywio dealltwriaeth o batrymau rhoi tystysgrifau, a helpu i fonitro cymwysterau galwedigaethol.

Ystadegau a chyhoeddiadau cysylltiedig

Mae Ofqual yn cyhoeddi ystadegau ar gymwysterau galwedigaethol i Loegr ²³.

Ymchwil ac Ystadegau a gyhoeddir gan y Cyngor Cwricwlwm, Arholiadau ac Asesu (CCEA)²⁴.

Ystadegau a gyhoeddir gan Awdurdod Cymwysterau'r Alban (SQA)²⁵.

Ystadegau a gyhoeddir gan Eurostat²⁶.

---

²¹ <https://www.gov.uk/government/collections/statistics-vocational-qualifications>

²² <https://www.qualificationswales.org/english/publications/interim-statistical-outputs-policy>

²³ <https://www.gov.uk/government/collections/statistics-vocational-qualifications>.

²⁴ http://ccea.org.uk/more/research_statistics.

²⁵ <https://www.sqa.org.uk/sqa/48269.8311.html>.

²⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/overview>.

Gwybodaeth ddefnyddiol

Mae rhestr termau ar gael ar dudalen 13 i'ch helpu i ddehongli'r datganiad hwn. Ceir gwybodaeth am gyhoeddiadau yn y dyfodol ar wefan Llywodraeth Cymru²⁷.

Mae cronfa ddata QiW²⁸ yn rhoi gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

Y diweddariad nesaf

Chwefror 2020 (dros dro).

Adborth gan ddefnyddwyr

Rydym yn croesawu adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn, a gellir ei ddarparu drwy e-bost istatistics@qualificationswales.org.

© (2019) Rhoddir caniatâd i'w atgynhyrchu ar yr amod y cyfeirir at Cymwysterau Cymru fel y ffynhonnell wreiddiol.

---

²⁷ <http://gov.wales/statistics-and-research/?upcoming=true&lang=en>

²⁸ <https://www.qiw.wales/?lang=en>